

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015-2017

WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjnie przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko – opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia.

Oslabienie rodziny zarówno w sferze materialno – bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym GOPS od lat prowadzi działania pomocowe dla rodziny z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która stanowi podstawowe środowisko życia i wychowywania młodego pokolenia.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomocy dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Karsin na lata 2015-2017. Priorytetem będzie stworzenia działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenia wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dzieci przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełnienia tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku

powrotu na środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

DIAGNOZA SPOŁECZNA W GMINIE KARSIN

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karsinie. W 2004 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 498 rodzin.

Powody trudnej sytuacji życiowej

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin
1.	UBÓSTWO	292
2.	SIEROCTWO	0
3.	BEZDOMNOŚĆ	3
4.	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYTEJ	71
5.	BEZROBOCIE	116
6.	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	48
7.	DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	44
8.	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO w tym.:	3
8a.	RODZINY NIEPEŁNE	3
8b.	RODZINY WIELODZIETNE	3
9.	ALKOHOLIZM	10

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym poważającym powodem jest bezrobocie.

ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami programu są:

1. Rodziny przeżywający trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki.
3. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia

bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcjonalność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina, jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno – bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karsinie boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą.

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2014r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 12 Niebieskich Kart. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyczy rodzin pełnych, dobrze usytuowanych materialnie oraz ludzi wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłasza swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym.

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania dużo pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina. Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przewija wyraźne cechy patologii – w każdym przypadku kształtuje się osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Cel główny programu

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe

1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania.

REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Karsinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Zespół Interdyscyplinarny,
- Ośrodki Zdrowia,
- Posterunek Policji w Karsinie.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzicom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Karsinie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informacje zwrotną, pozwalając na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych działań.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Karsin oraz poprawy, jakości ich życia. Wsparcia rodziny będzie miało charakter profilaktyczny. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodził z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Karsin.